

din cuprins:

ÎNȘCOALA MEA

COPII FĂRĂ COPILĂRIE

O SCURTĂ ISTORIE A FASCISMULUI

DIN ISTORIA NAZISMULUI

VIATA UNEI GENERAȚII ÎN DATE ISTORICE

ȘTIAȚI CĂ...

Educația copilului trebuie să urmărească favorizarea înfloririi personalității copilului și dezvoltarea înzestrării și aptitudinilor sale mentale și fizice. Educarea copilului trebuie să fie făcută în spiritul respectului față de drepturile omului și a libertăților fundamentale, în spirit de respect față de părinți, față de identitatea sa culturală, precum al toleranței și respectului față de valorile altor oameni.

THE HISTORY OF THE HUMANITY AT THE CROSSROADS -proiect educațional- ediția a doua cu tema Copii fără copilărie -

Proiectul este o alternativă la orele de istorie și educație civică și, în același timp, o modalitate de implicarea elevilor în cercetarea științifică, în descoperirea și identificarea realității istorice a secolului al XX-lea.

Este o continuare a a proiectului *The History of the Humanity at the Crossroads* demarat în anul 2019, proiect care s-a bucurat de un real succes în rândul elevilor, profesorilor, comunității locale, precum și altor instituții de învățământ și de cultură din Oradea. Este o activitate despre cultura și civilizația evreilor din Oradea și din România secolului al XX-lea. Proiectul promovează dezvoltarea spiritului de toleranță, a diversității și interculturalității, precum și învățarea modului de respectare a drepturilor și libertăților omului. A fost adaptat noilor condiții create de criza sanitară, pandemică și chiar dacă nu a reunit fizic pe cei care doreau să participe, elevii școlii au fost receptivi la crearea materialelor dedicate temei propuse *Copii fără copilărie*.

Chiar dacă nu a avut impactul anului trecut, în ceea ce privește participarea reprezentanților altor instituții la activitate, elevii școlii, atât cei din învățământul gimnazial cât și cel liceal, au fost implicați în mediul online, pe platforma google classroom în această abordare științifică, culturală, istorică, literară. Este o activitate sufletească care a devenit un proiect educațional care antrenează din ce în ce mai mulți studenți în fiecare an.

Prof.coordonatori: Livia Ghiurcuța și Trif Olga-Valentina

O SCURTĂ ISTORIE A FASCISMULUI

Termenul de fascist a desemnat inițial pe purtătorul fasciei (*Fascie = mănunchi de nuiele de mesteacat, legat cu o curea, având la mijloc, în partea superioară, o secure și purtat de lictorii care îi însoțeau pe unii magistrați romani [în Roma antică]*).

Ca ideologie, fascismul se încadrează în extrema dreaptă a spectrului politic. Fascismul este incompatibil cu democrația și diversitatea de opinii. Statul fascist este o dictatură care promovează cel mai adesea idei naționaliste duse până la extrem; pe lângă idealizarea propriei națiuni și preamărirea trecutului glorios, se manifestă intoleranța față de alte națiuni/rase/ideologii. Naționalismul exagerat este completat de încălcarea gravă a drepturilor omului, eliminarea oponenților prin mijloace teroriste, o obsesie bolnăvicioasă față de problemele legate de siguranța națională și dorința de expansiune teritorială, care determină puternica militarizare a statului, blocarea sau chiar eliminarea altor lideri de opinii, interzicerea religiei, corupția generalizată, descurajarea manifestărilor artistice, obținerea și menținerea puterii prin mijloace brutale, prin santaj, amenințare și crimă. Fascismul se manifestă prin distrugerea oricăror structuri democratice, controlul mass-mediei, subordonarea totală a individului vis-à-vis de stat și crearea unei situații de continuă terorizare a populației civile. Relativa priză a ideologiilor fasciste la unele populații în anumite momente istorice s-a datorat unor lideri carismatici (Adolf Hitler, Benito Mussolini), discursului naționalist și conjuncturii politice și economice. S-a constatat ca ideologiile de extremă dreapta reușesc să se impună în perioadele de recesiune economică și pe fondul nemulțumirii populației față de ineficiența guvernării. Ideologia și regimul au fost fondate de Benito Mussolini în Italia anul 1919, iar trăsăturile au fost conturate în lucrarea „Doctrina fascismului” a lui Mussolini.

Fascismul susținea statul de tip totalitar, încuraja corporatismul (adică reunirea patronilor și sindicatelor într-un organism instituționalizat, politic, cu scopul de a elimina tensiunile sociale), critica liberalismul. În plan politic, fasciștii doreau înlocuirea Parlamentului cu o adunare a delegaților corporațiilor. Ei erau de părere că statul-națiune avea propria sa viață, care era diferit față de cea a indivizilor care-l compuneau. Erau disprețuitori față de rațiune și glorificau instinctul, voința și intuiția. Contribuții la ideologia fascistă au adus și Charles Maurras (Franța), Francisco Franco (Spania), Antonio de Oliveira Salazar (Portugalia). Fascismul s-a manifestat în planul politic în următoarele țări: Italia – Benito Mussolini (1922-1943); Spania – Miguel Primo de Rivera (1923-1925), Francisco Franco (1939-1975); Portugalia – Antonio de Oliveira Salazar (1932-1968); Grecia – „dictatura coloneilor” – Pangalos și Metaxas (1967-1974); Ungaria – Horthy (1920-1944); Austria – Dolfuss și Schuschnigg; Slovacia – Hlinka și Tiso.

COPII...DINCOLO DE CUVINTE -În viziunea elevilor din clasa a V-a-

ALEXIA RUXANDRA SUCTU

CARINA-ELENA POPA

RAISA MARIA MIHALCA

Viata unei generatii in date istorice

Începând cu anul 2004, data de 9 octombrie este **Ziua Holocaustului în România**. Este data prin care NOI, cei de astăzi, aducem un pios omagiu celor care și-au pierdut viața, în mod tragic, în timpul celui de-al Doilea Război Mondial. Este, totodată, un moment de reculegere, de toleranță, empatie și de promovare a drepturilor și libertăților omului indiferent de etnie, religie, vârstă și spațiu geografic.

În data de 27 ianuarie este ziua Comemorării Internaționale a Victimelor celui De-al Doilea Război Mondial. Așadar, cu această ocazie elevii de gimnaziu și liceu au organizat activități de artă plastică și alcătuirea de eseuri, jurnale de ghetou, jurnale de lagăr pe tema Holocaustului, toate având ca temă *Copii fără copilărie*.

Echipa de redacție

Știați că...

✚ Elevii Fetea Romina, Matei Ștefan, Nagy Cynthia, Gabor Moise și Capriș Edi, clasa a VII, au obținut în anul școlar trecut, premiul I la Concursul Internațional "Călătorie prin toamnă în 91 de zile".

✚ Eleva Brad Andreea, a participat cu succes la proiectul educativ Ambasadorii Memoriei organizat sub egida Muzeului Istoriei Evreilor din Oradea.

✚ Proiectul **THE HISTORY OF THE HUMANITY AT THE CROSSROADS** care are ca și activitate principală simpozionul **COPII FĂRĂ COPILĂRIE** a fost finanțat de Institutul Olga Lenghel cu sediul în New York.

DIN ISTORIA NAZISMULUI

Termenul de „nazism” este o prescurtare de la „național-socialism”, ideologie și mișcare politică apărute și fondate de Adolf Hitler în Germania interbelică. Ideologia se fundamentează pe ideile expuse de Adolf Hitler în „**Mein Kampf**” („**Lupta mea**”), publicată în **1925**. Ideologia și regimul politic sunt specifice numai **Germaniei hitleriste (1933-1945)**. Național-socialismul este o formă de fascism, o subdiviziune a sa, căci toți naziștii sunt fasciști, dar nu toți fasciștii sunt naziști. **Mișcarea politică** a fost promovată de **Partidul Național-Socialist al Muncitorilor Germani (NSDAP)**.

Trăsături și caracteristici ideologice:

1. naționalism etnic, inclusiv definiția germanilor drept „rasă stăpânitoare” (*Herrenvolk*); **2.** rasism, antisemitism; **3.** Anticomunism; **4.** Anticlericism; **5.** eugenica (=omorârea raselor „sclave” și a celor „parazite” pentru a purifica rasa „stăpână”); **6.** „principiul conducătorului” (*Führerprinzip*), conform căruia conducatorul simbolizează; întruparea mișcării politice și a națiunii. ; **7.** simbolul nazist – zvastica, în sensul acelor de ceasornic.; **8.** asigurarea „spațiului vital” (*Lebensraum*) pentru „rasa stăpânitoare”; **9.** națiunea este cea mai importantă creație a unei rase => marile națiuni sunt creațiile unor mari rase.; **10.** politica economică viza 3 obiective importante: eliminarea șomajului; eliminarea inflației devastatoare; extinderea producției de bunuri de larg consum pentru a îmbunătăți standardul de viață al claselor de mijloc și de jos.; **11.** elitismul; **12.** genocidul (distrugerea totală și metodică a unui grup etnic sau popor); **13.** fanatism, violență.

Hitler considera vinovat pentru problemele economice și sociale ale Germaniei sistemul democrației parlamentare. Eșecul internațional al Germaniei îl pune pe seama politicianilor corupți și trădători ai Republicii de la Weimar care au acceptat umilitorul Tratat de la Versailles. Soluția era, în viziunea sa, dictatura unui singur partid, condus de un lider providențial care să supună națiunea în numele binelui general. Hitler dorea crearea unui Reich de 1000 de ani care să cuprindă toți germanii și celelalte națiuni de origine germanică. Hitler își justifică expansiunea prin nevoia de a obține „spațiul vital” pentru rasa ariană.

Propaganda a fost atribuită lui Joseph Goebbels (au fost folosite toate mijloacele pentru a convinge populația de legitimitatea regimului). Circa 8 milioane de tineri au fost înregimentați în organisme militarizate precum *Hitlerjugend* (Tineretul hitlerist). Sindicatelor au fost grupate în Frontul Muncii. În **viata cotidiană** a fost impus salutul nazist, portul uniformelor brune și negre, zvastica, cultul personalității lui Hitler. **Economia** a fost revigorată, s-au construit autostrăzi (5600 km), industria armamentului a primit mari comenzi din parte statului, s-a practicat autarhia, s-a încurajat industria chimică iar în 1939 șomajul era lichidat.

Instalarea regimului totalitar nazist

1. ascensiunea dictatorului 2. ascensiunea partidului unic 3. suspendarea libertăților
30 ianuarie 1933 – Hitler devine Cancelar; **23 martie 1933** – puteri depline pentru un mandat de 4 ani grație votului dreptei; **19 august 1934** – Hitler devine Führer; **27 februarie 1933** – incendierea Reichstagului; arestarea comuniștilor și scoaterea în ilegalitate a partidului comunist; **22 iunie 1933** – interzicerea PSD; **14 iulie 1933** – dizolvarea partidelor de dreapta; NSDAP singurul partid politic **20 martie 1933** – înființarea primului lagăr de concentrare la Dachau; **1 aprilie 1933** – primele măsuri antisemite (boicotul magazinelor evreiești); **2 iunie 1933** – interzicerea sindicatelor. S-a creat un **sistem represiv** format din **SS** (corp de armată), **Gestapo** (poliția politică) sub comanda lui **Heinrich Himmler** și **SD** (poliția internă a partidului). **Cultura** a fost subordonată scopurilor regimului.

Clasa a XI-a B

Redacția:

Redactori: clasa a XI-a B

Prof. corector: Trif Olga-Valentina

Prof. coordonator:

Livia Ghiurcuța